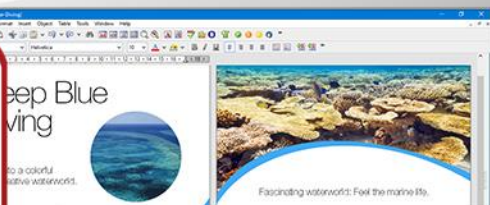

2016

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Pétery Tamás
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-963-365-731-7

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2016
© Mercator Stúdió, 2016

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.
www.akonyv.hu és www.peterybooks.hu
T: 06-26-301-549
06-30-30-59-489

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ.....	29
KEZDŐ LÉPÉSEK	33
A program környezete	33
A FreeOffice 2016 rendszerkövetelményei.....	34
Letöltési lehetőségek.....	36
A program telepítése	36
A program eltávolítása.....	39
A billentyűzet	40
Az egér	44
A program indítása	46
A segítség.....	52
A súgó tartalomjegyzéke	53
A súgó tárgymutatója.....	53
Keresés a súgóban.....	54
Tippek.....	56
Navigáció.....	56
A névjegy.....	56
Jogosultság megadása.....	57
TEXTMAKER ALAPÉRTELMEZÉSEK	58
A program szoftverkönyezete, ablakai	58
A TextMaker képernyő elemei	58
Navigációs lehetőségek.....	62
Dokumentum ablakok.....	64
Oldalsáv	65

Állapotsor.....	68
Segédeszközök	69
Nagyítás	73
Párbeszédpanelek és parancsok.....	74
Eszköztárak.....	76
Megjelenítési üzemmódok.....	77
Standard nézet	78
Teljes képernyő	78
Folytonos nézet	80
Főoldalak nézet	81
Vázlat nézet.....	82
Alapszolgáltatások.....	83
Kurzormozgatás	83
Szövegírás, javítás	84
Kész szövegek bevitele	87
Szövegkijelölés.....	89
Vágás és áthelyezés	90
Keresés a szövegben	92
Szövegrészek cseréje	95
Szerkesztőparancs visszavonása.....	96
Szerkesztőparancs ismétlése	97
Ugrás adott helyre	97
Automatikus javítás	98
Szinonimaszótár	98
Állománykezelés.....	100
Új állomány létrehozása	103
Fájlok megnyitása és mentése	105
Meglévő dokumentum megnyitása	106
Állományok keresése	111
Egy állomány lezárása	112
A dokumentum tárolása.....	113
Változatok kezelése.....	114

Állományok törlése	115
Állományok tulajdonságai	116
Állományok csoportos nyomtatása	127
Állományok átnevezése	127
Állományok postázása	127
A munka befejezése	128
Megszakítás nélküli programfuttatás	128
Alapértelmezett ikonparancsok	129
Standard eszköztár	131
Diagram eszköztár	134
Formázás eszköztár	134
Objektumok eszköztár	137
Úrlapok eszköztár	142
Csoportos levélküldés eszköztár	146
Kép eszköztár	146
Áttekintés eszköztár	148
Táblázat eszköztár	150
Élőfej és élőláb eszköztár	151
Környezeti beállítások	152
Nézet beállítások	153
Általános beállítások	155
Szerkesztés beállítások	157
Megjelenés beállítások	158
Nyelvi beállítások	160
Fájlok beállításai	161
Rendszer beállítások	163
Betűtípus beállítások	164
Az eszköztárak beállítása	165
Billentyűparancsok beállítása	166
A DOKUMENTUM FORMÁZÁSA	169
DTP ALAPOK	170

A tipográfia jellegzetességei	171
Tipográfiai mértékrendszer	171
A tipográfiai közlés elemei	172
A betű	173
Betűtípusok.....	174
Velencei reneszánsz antikva	175
Francia reneszánsz antikva	176
Barokk antikva	176
Klasszicista antikva	177
Betűtalpas lineáris antikva	178
Betűtalp nélküli lineáris antikva.....	178
Egyéb antikvák	179
Írott típusok.....	180
Dísz- és reklámbetűk.....	180
Törtvonalú betűk.....	180
Idegen betűtípusok	181
Betűfajták, változatok	181
Betűfokozatok megválasztása	182
Betűtípusok megválasztása.....	183
A sor	188
A szövegtömb.....	188
A szabadsoros szöveg	189
A sorcsoport	189
Tipográfiai díszek	191
Illusztrációk.....	191
A tipográfiai kompozíció.....	192
Tördelési szabályok.....	192
LAP- ÉS SZAKASZFORMÁZÁS	199
Mesteroldalak kezelése	203
Oldalszámozás	204
Fejléc, lábléc, élőfej, élőláb	205

Szakaszok, fejezetek formátuma.....	206
Laptördelés szabályozása	208
Szakasz-, oldal- és hasábtörések.....	212
Oldalháttér.....	213
KARAKTERFORMÁZÁS	214
Váltás kis- és nagybetű között.....	221
Iniciálé	221
Szövegkiemelés	222
Hiperhivatkozás	222
BEKEZDÉSFORMÁZÁS.....	224
Szegélyek	231
Oldalszegélyek	233
Tabulátorok beállítása	234
Felsorolásjelölés és számozás	237
SABLONOK ÉS STÍLUSOK	242
Meglévő stílusok használata.....	243
Stílusalkalmazás formázószalaggal.....	244
Stílusalkalmazás minta alapján	245
Stílusalkalmazás billentyűvel.....	247
Új stílus létrehozása	247
Stílus létrehozása szerkesztés előtt	248
Stílus rögzítése stílusjegyek alapján.....	249
Stílus átvétele dokumentumból.....	250
Meglévő stílusok módosítása	251
Stílusok törlése	252
OBJEKTUMOK.....	253
Keretek kezelése	253
Objektumok beillesztése.....	253

Beágyazott objektum szerkesztése	256
Csatolt objektum szerkesztése	257
Objektum konvertálása	258
Táblázatok beépítése	259
Képek beszúrása	262
Alakzatok beszúrása	266
Grafikon beillesztése	268
Adatok módosítása	269
Diagramtípus váltása	271
Diagramok formázása	271
TextArt objektumok.....	274
Egyenletek beillesztése	275
Az egyenletszerkesztő parancsai	278
Edit	278
Nézet	278
Format	278
Style	281
Size	282
Egyenletszerkesztő eszköztár	283
Az eszköztár szimbólumai	284
Az eszköztár mintái	287
PLANMAKER ALAPÉRTELMEZÉSEK.....	292
Fogalmak magyarázata	292
A program szoftverkönyezet, ablakai	294
A PlanMaker képernyő elemei.....	294
Navigációs lehetőségek.....	298
Dokumentum ablakok.....	300
Oldalsáv	301
Állapotsor.....	301
Nagyítás	302
Eszköztárak.....	303

Megjelenítési üzemmódok	305
Standard nézet	306
Képletek megjelenítése	307
Szintaxis kiemelése	307
Sor & oszlop élőfejek	308
Megfigyelési ablak	308
Ablaktáblák rögzítése	309
Objektum és Szerkesztés üzemmód	310
Teljes képernyő	310
Nyomtatási kép nézet	311
A cellák	312
Alapszolgáltatások.....	313
Kurzormozgatás	313
Kijelölések	315
Adatbevitel.....	315
Csoportos cellatartalom-kitöltés.....	316
Cellák automatikus feltöltése	317
Egyszerű trend készítése	318
A cellák beszúrása	319
A cellák törlése	321
Cellatartalom vagy formátum törlése	323
Vágás, másolás és áthelyezés	323
Szerkesztőparancs visszavonása.....	328
Szerkesztőparancs ismétlése	329
Ugrás adott helyre	329
Automatikus javítás	330
Automatikus kitöltés.....	331
Automatikus számolás.....	331
Helyesírás-ellenőrzés	333
Állománykezelés.....	335
Új állomány létrehozása	338
Fájlok megnyitása és mentése	339

Meglévő dokumentum megnyitása	340
Állományok keresése	345
Egy állomány lezárása	347
A dokumentum tárolása.....	347
Változatok kezelése.....	349
Állományok törlése	350
Állományok tulajdonságai	350
Állományok csoportos nyomtatása	360
Állományok átnevezése.....	360
Állományok postázása.....	360
A munka befejezése	361
Megszakítás nélküli programfuttatás	361
Alapértelmezett ikonparancsok.....	362
Standard eszköztár.....	364
Diagram eszköztár.....	368
Formázás eszköztár	369
Objektumok eszköztár	372
Úrlapok eszköztár.....	377
Képlet vizsgálat eszköztár	384
Kép eszköztár.....	386
Környezeti beállítások.....	387
Nézet beállítások	388
Általános beállítások.....	388
Szerkesztés beállítások.....	390
Megjelenés beállítások	392
Nyelvi beállítások.....	395
Fájlok beállításai.....	396
Rendszer beállítások	398
Betűtípus beállítások	399
Az eszköztárak beállítása	400
Billentyűparancsok beállítása	402

SZÁMOLÁS, KÉPLETEK HASZNÁLATA.....	405
---	------------

Lecke – AutoSzum alkalmazása.....	407
Keresés és csere.....	408
Adatok érvényesítése.....	411
Korlátozás nélküli bevitel.....	413
Egész szám korlátozás.....	413
Az adatok érvényességének műveletei.....	413
Tizedestört korlátozás.....	414
Lista korlátozás.....	414
Dátum korlátozás.....	416
Idő korlátozás.....	416
Szöveghossz korlátozás.....	417
Egyéni korlátozások.....	417
Figyelmeztető üzenetek beállítása.....	417
Hibajelzés beállítása.....	418
Lecke – Egyéni korlátozások.....	421
Számítási műveletek.....	422
Hivatkozások.....	424
Tetszőleges név megadása.....	425
Automatikus névadás.....	427
Név beillesztése.....	427
Lecke – Hivatkozás a névre.....	428
Hivatkozásoperátorok.....	429
A képletek alkalmazása.....	430
A képletek szintaxisa.....	431
Lecke – Tömbképlet alkalmazása.....	435
Képletek operátorai.....	436
FÜGGVÉNYEK.....	439
Függvények használata.....	439
Függvény beírása.....	439
Függvény beillesztése.....	441
A leggyakoribb függvények.....	444

Lecke – Összegzés két irányban	445
Adatbázis és listakezelő függvények	446
Lecke – név adása	447
AB.ÁTLAG	448
AB.DARAB	448
AB.DARAB2	448
AB.MAX	449
AB.MEZŐ	449
AB.MIN	449
AB.SZÓRÁS	450
AB.SZÓRÁS2	450
AB.SZORZAT	450
AB.SZUM.....	450
AB.VAR	450
AB.VAR2	451
Matematikai és trigonometriai függvények	451
ABS	451
ACOSH.....	452
ARCCOS	452
ARCCOT	452
ARCCOTH.....	453
ARCSIN	453
ARCTAN.....	453
ARCTAN2.....	454
ASINH.....	454
ATANH	454
ÁTLAGHA.....	455
ÁTLAGHATÖBB	456
COS.....	457
COSH	457
COT.....	457
COTH	458

CSONK.....	458
ELŐJEL	458
FAKT	459
FAKTDUPLA	459
FOK.....	459
GYÖK	459
GYÖKN.....	460
GYÖKPI.....	460
HATVÁNY.....	460
INT.....	461
INVERZ.MÁTRIX.....	461
KERЕК.FEL.....	461
KERЕК.LE	462
KERЕКÍTÉS	462
KITEVŐ	463
KVÓCIENS	463
LKO	464
LKT	464
LN.....	464
LOG.....	465
LOG10.....	465
MARADÉK.....	466
MARADÉKP	466
MDETERM	467
MSZORZAT	467
NEG.....	468
NÉGYZETÖSSZEG.....	468
PADLÓ	468
PÁRATLAN.....	469
PÁROS	469
PI.....	469
PLAFON	470

RADIÁN	470
RÉSZÖSSZEG	470
SIN	471
SINH	471
SORÖSSZEG	471
SZORZAT	472
SZORZATÖSSZEG	472
SZUM	472
SZUMHA	473
SZUMHATÖBB	474
SZUMX2BŐLY2	475
SZUMX2MEGY2	476
SZUMXBŐLY2	476
TAN	477
TANH	477
TIZEDESEK	477
TÖBBSZ.KEREKÍT	477
TRANSZPONÁLÁS	478
VÉL	478
VÉLETLEN.KÖZÖTT	479
Lecke – Címletezés	479
Lecke – Térfogatszámítás	480
Szövegfüggvények	481
AZONOS	481
BAL	481
CSERE	481
FIX	482
HELYETTE	482
HOSSZ	483
JOB	483
KARAKTER	483
KIMETSZ	483

KISBETŰ	484
KÓD.....	484
KÖZÉP	484
NAGYBETŰS	485
ÖSSZEFŰZ	485
PÉNZNEM	485
S	485
SOKSZOR	486
SZÖVEG.....	486
SZÖVEG.KERES	486
SZÖVEG.TALÁL.....	487
T	488
TISZTÍT	488
TNÉV	488
Logikai függvények.....	489
ÉS.....	490
HA	490
Lecke – Logikai függvények	491
HAMIS	491
IGAZ	491
NEM.....	492
VAGY.....	492
XVAGY	492
Információs függvények.....	493
CELLA	493
DARABTELI.....	494
DARABÜRES	495
FÁJLNÉV.....	495
HIBA	495
HIBA.E.....	496
HIBA.TÍPUS.....	496
HIBÁS.....	496

HIVATKOZÁS	497
KÉPLET	497
LAP	497
LAPNÉV	498
LAPSZÁM	498
LEGUTÓBBMENTETT	498
LEGUTÓBBNYOMTATOTT	498
LOGIKAI	499
NEM.SZÖVEG	499
NINCS	499
PÁRATLANE	499
PÁROSE.....	500
SZÁM.....	500
SZÁMP	500
SZÖVEG.E	500
TERÜLET	501
TÍPUS	501
ÜRES.....	501
Dátum- és időműveletek	502
DÁTUM.....	502
DÁTUMÉRTÉK.....	503
DÁTUMTÓLIG	503
ÉV	504
HÉT.NAPJA	504
HÉT.SZÁMA	504
HÓNAP	505
HÓNAP.UTOLSÓ.NAP	505
IDŐ	505
IDŐÉRTÉK	506
ISO.HÉT.SZÁMA	506
KALK.DÁTUM.....	506
KALK.MUNKANAP	507

MA.....	508
MOST	509
MPERC.....	509
NAP	509
NAP360	509
NAPOK.....	510
NAPPERÉV	510
NAPPERHÓNAP	511
ÓRA.....	511
ÖSSZ.MUNKANAP	511
PERCEK.....	512
Lecke – Dátumfüggvények	512
Pénzügyi számítások.....	513
BMR.....	513
ÉSZÖ.....	514
Feladat – értékcsökkenés-leírás számítás.....	514
FORINT.DEC.....	516
FORINT.TÖRT	516
JBÉ.....	516
KCS2	517
KCSA.....	518
KJÉ.....	519
LCSA	519
LRÉSZLETKAMAT	520
MEGTÉRÜLÉS	520
MÉ.....	521
MR.....	522
NÉVLEGES	523
NMÉ.....	523
ÖSSZES.KAMAT	524
ÖSSZES.TŐKERÉSZ.....	525
PER.SZÁM	526

PRÉSZLET	526
RÁTA	527
RÉSZLET	529
RRÉSZLET	529
TÉNYLEGES	530
XMBR	531
XNJÉ	532
Lecke – Törlesztőrészlet.....	533
Különféle függvények	533
CÍM	533
ELTOLÁS	534
FKERES	535
HA	536
HAHIBA	536
HIPERHIVATKOZÁS	537
HOL.VAN.....	537
INDEX.....	538
INDIREKT.....	540
KÉPLETSZÖVEG	541
KERES	541
KIMUTATÁSADATOT.VESZ	543
OSZLOP	543
OSZLOPOK.....	544
RÓMAI.....	544
SOR.....	545
SOROK.....	545
VÁLASZT.....	545
VKERES	546
Statisztikai függvények	547
ÁTL.ELTÉRÉS.....	547
ÁTLAG.....	548
ÁTLAGA	548

BÉTA.ELOSZLÁS	549
BINOM.ELOSZLÁS	549
BINOM.ELOSZL.TART	550
CSÚCSOSSÁG	551
DARAB	551
DARAB2	552
DARABHATÖBB	552
DARABTELI	553
ELŐREJELZÉS	553
EXP.ELOSZLÁS	554
F.ELOSZLÁS	554
F.PRÓBA.....	555
FERDESÉG	555
FI	556
FISHER	556
GAMMA.ELOSZLÁS.....	556
GAMMALN	557
GAUSS	557
GYAKORISÁG.....	558
Lecke – Tömbképletek.....	558
HARM.KÖZÉP	559
HIPERGEOM.ELOSZLÁS	560
INVERZ.BÉTA.....	560
INVERZ.FISHER	561
INVERZ.F	561
INVERZ.GAMMA.....	562
INVERZ.KHI	563
INVERZ.LOG.ELOSZLÁS	563
INVERZ.NORM	564
INVERZ.STNORM	564
INVERZ.T	565
KHI.ELOSZLÁS	565

KHI.PRÓBA	566
Lecke – Homogenitásvizsgálat	566
Lecke – Függetlenségvizsgálat	568
KICSI	568
KOMBINÁCIÓK	569
KORREL.....	569
KOVAR	570
KRITBINOM.....	570
KVARTILIS	571
LIN.ILL	572
LOG.ELOSZLÁS	574
LOG.ILL	574
MAX.....	575
MAX2.....	576
MEDIÁN.....	576
MEGBÍZHATÓSÁG	576
MEREDEKSÉG	577
MÉRTANI.KÖZÉP	577
METSZ	578
MIN.....	578
MIN2.....	579
MÓDUSZ.....	579
MULTINOMIAL	579
NAGY	580
NEGBINOM.ELOSZL	580
NORM.ELOSZL.....	581
NORMALIZÁLÁS	581
NÖV.....	582
PEARSON	583
PERCENTILIS	583
POISSON	584
RÉSZÁTLAG	585

RNÉGYZET	585
SORSZÁM	586
SQ	586
STHIBAYX	587
STNORMELOSZL	587
SZÁZALÉKRANG	587
SZÓRÁS	588
SZÓRÁSA	588
SZÓRÁSP	589
SZÓRÁSPA	589
T.ELOSZLÁS	589
T.PRÓBA	590
TREND	591
VALÓSZÍNŰSÉG	592
VAR	592
VARA	593
VARIÁCIÓK	593
VARP	594
VARPA	594
WEIBULL	595
Z.PRÓBA	595
Technikai függvények	596
BESSELI	596
BESSELJ	596
BESSELK	596
BESSELY	597
BIN.DEC	597
BIN.HEX	597
BIN.OCT	598
DEC.BIN	599
DEC.HEX	600
DEC.OCT	600

HEX.BIN	601
HEX.DEC.....	602
HEX.OCT.....	602
HIBAF	603
HIBAFKOMPLEMENTER	603
KÉPZ.ABSZ.....	603
KÉPZ.ARGUMENT.....	604
KÉPZ.COS	604
KÉPZ.EXP	604
KÉPZ.GYÖK.....	605
KÉPZ.HÁNYAD	605
KÉPZ.HATV.....	605
KÉPZ.KONJUGÁLT	605
KÉPZ.KÜL	606
KÉPZ.LN.....	606
KÉPZ.LOG10.....	606
KÉPZ.LOG2.....	607
KÉPZ.ÖSSZEG	607
KÉPZ.SIN	607
KÉPZ.SZORZAT	608
KÉPZ.VALÓS	608
KÉPZETES.....	608
KOMPLEX	609
KONVERTÁLÁS	609
KÜSZÖBNÉL.NAGYOBB	610
OCT.BIN.....	610
OCT.DEC	611
OCT.HEX.....	611
TIZEDES	612
MUNKALAPOK FORMÁZÁSA.....	613
Sormagasság, oszlopszélesség	615

Automatikus formázás	617
Számformák	618
Pénznem formátumok	621
Dátum formátumok	621
Igazítások	622
Karakterek formázása	624
Szegélyek	625
Kitöltő minták	627
Cellák zárolása	628
Feltételes formázás	630
Színskálák alkalmazása	631
Adatsávok beállítása	634
Ikonkészletek használata	638
Formázás speciális cellatartalom alapján	640
Formázás rangsor alapján	641
Új formázási szabály készítése	642
Formázási szabály másolása, törlése	643
Lecke – Automatikus formázás képlettel	645
Stílusok	648
Stílusok létrehozása	649
Stílusok módosítása	650
Stílusok alkalmazása	650
MUNKALAP-MEGJELENÍTÉS	651
Munkalaptagolás	651
Lista rendezése	653
Szűrt listák	655
Listaszűrés autoszűrővel	655
Helyezettek szűrése	658
Átlag feletti-alatti szűrése	659
Összetett szűrés	659
Célérték keresése	660

Esetek kezelése	662
Kimutatások	665
Kimutatások létrehozása	666
A kimutatások mezőinek elhelyezése	667
A kimutatások tulajdonságai	670
Kimutatások módosítása	671
PRESENTATIONS ALAPÉRTELMEZÉSEK	672
A program szoftverkönyezet, ablakai	672
A Presentations képernyő elemei	672
Dokumentum ablakok	676
Ablaktáblák	678
Állapotsor	680
Segédeszközök	680
Nagyítás	682
Eszköztárak	682
Megjelenítési üzemmódok	684
Dia nézet	685
Bemutató létrehozása – gyorstalpaló	689
Vázlat nézet	691
Bemutató módosítása – gyorstalpaló	694
Jegyzetek nézet	695
Diarendező nézet	696
Diaképek sorrendjének megváltoztatása – gyorstalpaló	700
Bemutatók vetítése	702
A vetítés alatti menüparancsok	703
Időzített vagy kézi vezérlésű vetítés	705
Alapértelmezett ikonparancsok	707
Standard eszköztár	709
Formázás eszköztár	712
Objektumok eszköztár	714
Táblázat eszköztár	720

Diagram eszköztár.....	722
Kép eszköztár.....	722
Környezeti beállítások.....	724
Nézet beállítások.....	724
Általános beállítások.....	726
Szerkesztés beállítások.....	727
Megjelenés beállítások.....	728
Nyelvi beállítások.....	730
Fájlok beállításai.....	731
Rendszer beállítások.....	733
Betűtípus beállítások.....	734
Az eszköztárak beállítása.....	735
Billentyűparancsok beállítása.....	737
ELŐADÁS, BEMUTATÓ, JEGYZET KÉSZÍTÉSE.....	739
Fájlformátumok és könyvtárak.....	741
Állományok és kezelésük.....	742
Bemutató létrehozása.....	744
Meglévő bemutató megnyitása.....	745
Gyors elérés.....	749
Állományok keresése.....	750
Állomány lezárása.....	751
Bemutatók mentése.....	752
Fájlmentés – gyorstalpaló.....	752
Állományok tulajdonságai.....	753
A munka befejezése.....	757
Szövegszerkesztés.....	757
Kurzormozgatás.....	757
Szövegírás, javítás.....	758
Szövegkijelölés.....	760
Vágás és áthelyezés.....	761
Keresés a szövegben.....	763

Szövegrészek cseréje	764
Szerkesztőparancs visszavonása.....	765
A BEMUTATÓK FORMÁZÁSA	766
Általános stílusbeállítások	766
Elrendezés beállítása	767
Háttér beállítása	768
Szolid szín beállítása.....	768
Minta beállítása	770
Háttérkép beállítása.....	770
Átmenetes hátterek	771
Összetartozó színek alkalmazása	772
Beépített alakzatok kezelése	774
Szövegrészek formázása	783
Betűtípuscsere.....	785
Bekezdés igazítások.....	786
Behúzások és térközök	787
Felsorolásjelek módosítása	788
Tabulátorok beállítása	789
Egyéb beállítások	792
Összefoglalás dia	792
Fejléc és lábléc.....	794
OBJEKTUMOK	796
Keretek kezelése, elrendezések	796
Objektumok beillesztése.....	796
Beágyazott objektum szerkesztése	799
Csatolt objektum szerkesztése	801
Objektum konvertálása	801
Táblázatok beépítése	803
Képek beszúrása	807
Fényképalbum készítése	811

Alakzatok beszúrása	813
Média klipek használata	815
Multimédiás segédeszközök.....	815
Média klip beillesztése.....	816
Hang beszúrása	817
Grafikon beillesztése	818
Adatok módosítása.....	819
Diagramtípus váltása.....	821
Diagramok formázása	821
IRODALOM.....	825

ELŐSZÓ

Tisztelt Olvasó!

Gombamód szaporodnak a számítógépek az irodákban és az otthonokban egyaránt. Szinte mindegyik személyi számítógépen – az operációs rendszertől függetlenül – megtalálható valamilyen irodai alkalmazáscsomag, például a szinte egyeduralkodó – bár meglehetősen drága – Microsoft Office, Wordperfect Office, az olcsóbb Ability, MagyarOffice Euro Office, Ashampoo Office vagy a könyvünk tárgyát jelentő, olcsóbb FreeOffice. Ezek mellett elérhetők a nyílt forráskódú és ingyenesen letölthető alternatív megoldások (OpenOffice, LibreOffice) is, amelyek általában az „ős” StarOffice programcsomagra vezethetők vissza.

A minden szokásos irodai tevékenységet felölelő, komplex programcsomagok piacán a Microsoft 1983-ban jelent meg a Worddel, 1985-ben az Excellel, a PowerPoint 1987-ben keletkezett. A programcsomag részei már ekkor igen nagymértékben kapcsolódtak egymáshoz. Az egyre újabb fejlesztések tudatosan törekedtek az együttműködés fokozására. A Microsoft ugyanakkor kisebb képességekkel, de igen használható olcsó irodai programcsomagot is kibocsátott MS Works néven.

Az e programokban alkalmazott megoldások igen hamar „kvázi” szabvánnyá lettek, más fejlesztők is igyekeztek a kipróbált megoldásokat alkalmazni. Ennek igen eltérő szerepű programok esetében az lehet az oka, hogy az adott program kezelése sokkal könnyebben elsajátítható, ha a felhasználói környezet, illetve kezelői felület elemei már máshonnan ismertnek tekinthetők.

Hamarosan megjelentek és szolgáltatásaikban egyre jobban megközelítették a vetélytársak (többek között a Corel, IBM, Novell, Sun) programjai is a Microsoft vezető irodai programcsomagjának lehetőségeit. Ezek közül kiemelkedett az eredetileg német StarOffice, amelynek különlegessége volt a magas fokú integráltság, az alkalmazási terület, a platformok széleskörűsége, illetve ingyenes

elérhetősége. Ezt a szoftvert korábban – tizenkét évvel ezelőtt – külön, papíros és elektronikus formában megjelent kötetekben tárgyaltuk.

Az Ashampoo Office programcsomag fejlesztését szintén több évtizede, illetve verzióinak kiadását a német SoftMaker Software GmbH 1987-ben kezdte. Azóta a csomagot számos, köztük szerencsére a magyar nyelvre is lefordították. Ugyanakkor a kézikönyv angol nyelvű maradt – talán ez segít könyvünk forgalmában...

Az Ashampoo Office programcsomag továbbfejlesztése a FreeOffice, amely ugyanazokat a funkciójú, nevű programkomponenseket tartalmazza. Természetesen ismertetjük a különbségeket és a továbbfejlesztés jellegét, viszont már most kiemeljük a lényegét: a nemcsak a Windows alatt, hanem a Linux és Android operációs rendszeren is üzemeltethető programcsomag ingyenes! Bár a program letöltési helye (<http://www.freeoffice.com/en/>) nem ismeri még a magyar nyelvet, maga a programcsomag magyarul is telepíthető. Köteteinkben ezzel a verzióval foglalkozunk.

A csomag jelenleg három elemből áll:

- a szövegszerkesztő (Microsoft Word kompatibilis) *TextMaker*,
- a táblázatkezelő (Microsoft Excel kompatibilis) *PlanMaker*,
- a bemutatókészítő (Microsoft PowerPoint kompatibilis) *Presentations* programból.

A programok kezelő felülete szinte minden elemében a közismert Microsoft Office 2003-as, tehát még menüszerkezetes verziójának felel meg, így használata könnyen elsajátítható.

A programok mindegyike többé-kevésbé írja-olvassa az általánosan elterjedt Microsoft Office 2000-es változatától és más konkurens szoftvertermékekben készített állományokat, beleértve a régebbi *doc*, *xls*, *ppt* és 2007 utáni XML alapú *docx*, *xlsx*, *pptx* formátumokat is. A többé-kevésbé azért kell említenünk, mert a kompatibilitás addig érvényes, amíg nem használunk az MS Office-ban különleges szolgáltatásokat, extra függvényeket, mezőkódokat, egyes VBA kódokat. A programok ugyanakkor olvassák a fenti formátumok jelszóval védett változatait is.

A szövegszerkesztőből exportálhatunk *doc*, *docx*, *pdf*, grafikus és *HTML* formátumokba is.

A 2016-os verzióban nyomon követhetjük a dokumentumok verzióit is.

Emellett használhatunk beépített képkereteket, intelligens vezetővonalakat, vágthatjuk a képeket közvetlenül a dokumentumban. A formázás módosításai valós idejű mintaképen követhetők. A beépített diagramminták száma több, mint 80.

A program támogatja az érintőképernyős és a HD monitorokon végzett munkát. Nyelvi ellenőrzője, elválasztási rendszere húsz nyelvet ismer (a magyar nélkül, mert sajnos a felület magyarítása nem terjedt ki a nyelvi lokalizációra).

A FreeOffice 2016 újdonságai a közvetlen előzménynek tekinthető Ashampoo Office programcsomaghoz képest:

- Jobb kompatibilitást biztosít a Microsoft Office dokumentumaival (menteni is képes *DOCX*, *XLSX*, *PPTX* formátumba).
- A bemutatók diáinak áttűnési effektusai és animációi kihasználják a DirectX lehetőségeit.
- Továbbfejlesztették a bemutatók táblázat objektumait, amelyek így elszakadtak a beépített alakzatoktól.
- A táblázatkezelő teljesítményét fokozták a legújabb Excel verziókban használható méretű táblázatok kezelésével (így több mint egymillió sort érhetünk el).
- Megújították a diagramkezelést is (térben forgatható diagramok, 80 beépített típus, minden diagramelem egyedileg formázható).
- Az Excel 2016-nak megfelelő feltételes formázást és kimutatásokat (Pivot Table) vezettek be.
- A szövegszerkesztőben biztosították az EPUB formátumú export lehetőségét (természetesen ez csak egyszerűbb, például táblázatot nem tartalmazó dokumentumok esetében aknázható ki).
- Helyesírás-ellenőrzés *hunspell* szótárak alapján, 58, automatikus elválasztás 33, szinonimaszótár 8 nyelven.
- A hordozhatóság érdekében a programcsomag telepíthető USB meghajtóra is.

A könyv szerkezete segít a FreeOffice 2016 titkainak mind mélyebb megismerésében (a könyv megírásakor ez volt a legfrissebb verzió). Az első fejezetben írtuk le a program telepítésével, futtatásával, illetve a különleges, magas fokon integrált felhasználói felülettel kapcsolatos általános tudnivalókat. A következő fejezetek fokozatosan vezetnek be a programok használatába. Ezek már feltételeznek bizonyos – a korábbi fejezetekben ismertetett vagy a gyakorlatban megszerzett – ismereteket, ezért a kezdők számára mindenképpen javasoljuk a könyv olvasását az első fejezetnél kezdeni.

Minden további fejezet épít a korábbi részekben taglalt részletekre, fogalmakra, amelyeket az adott, általában az első előfordulási helyen részletezünk.

Sajnos a program fordítása nem tökéletes. Mindenesetre mi szövegűen írjuk le az üzeneteket és mindent megmagyarázunk.

A leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség, elegendő a Windows XP, illetve 7 operációs rendszerek, vagy későbbi változataik alapfokú ismerete. Mivel mi a programot a legjobban elterjedt Windows 7-10 operációs rendszer alatt futtatunk, ezt tükrözi szóhasználatunk, a Windowsos szakkifejezések alkalmazása is. Azonban némi asszociatívítással ezek szintén alkalmazhatók a Windows XP operációs rendszerre is.

A könyvet ajánljuk azoknak, akik kényelmesen, gyorsan, tetszős formában szeretnék elkészíteni dokumentumaikat, táblázataikat, diagramjaikat, látványos bemutatókat szeretnének tartani, amihez ezúton is sok sikert kívánunk.

Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni, ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

Balatonalmádi, 2016. július

Köszönettel

a szerző.

KEZDŐ LÉPÉSEK

Ebben a fejezetben a FreeOffice 2016 változatának általános ismertetésére törekszünk. Bemutatjuk a program telepítését, kezelői felületének elemeit, a beviteli perifériák kezelését és az általános, állományokkal kapcsolatos műveleteket (a speciális vonatkozásokra később térünk ki). Az itt tárgyalt alapszolgáltatások ismerete feltétlenül szükséges a program működtetéséhez. Itt ismertetjük a segítő és oktató rendszer alkalmazását is.

Az ismertetés további részében dokumentumnak nevezzük a FreeOffice programmal előállított, lemezen tárolt állományt. Ezek az állományok tartalmazhatnak bitképeket, címszerkesztővel készített grafikus szövegeket, képleteket, normál, szöveges bekezdéseket, alakzatokat, alakzatátmeneteket, hatásokat, szimbólumokat, kitöltéseket, táblázatokat, stb. A dokumentum formázása a „végtermék” megjelenésének alakítását jelenti (lapméretek és irányítottság, hasábok, igazítások, szegélyezés, karakterformák, a szöveg különféle kiemelése, hatások alkalmazása).

A leírásban a leütendő billentyűket keretezve jelöljük, például: **Enter**. Az egyszerre leütendő billentyűket (a billentyűkombinációkat) a következőképpen jelöljük, például: **Ctrl+B**, a funkcióbillentyűk jele: **F1**...**F12**. Az egyes menük parancsaira menü/parancsnévvel hivatkozunk, például: **Fájl/Bezár**. Ha egy almenüre hivatkozunk, akkor az almenüt megjelenítő parancsot a következő módon írjuk le, például: **Új** ▶. A parancsokat **vastag** betűvel írtuk. Ugyanígy vastag betűvel jelöljük a párbeszédpaneleken előforduló gombokat is, például: **Megnyitás**, vagy **Mégse**.

A program környezete

Környezeten mindazon eszközök összességét értjük, amelyek egy program használatát lehetővé teszik. Ezek alapvetően két részre oszthatók: a hardverre (mint a futtató gép és a perifériák együttese)

és a szoftverre. E két csoport egyes részei már nem is választhatók szét. Mindenesetre a „vasat”, azaz a számítógépet a szoftver, vagyis a programok üzemeltetik, vezérik és szabályozzák működését. Ebben a részben a hardverkörnyezetet ismertetjük, a szoftverkörnyezetre és a kezelői felületre később, a program telepítésének leírása után térünk ki. Akkor már ugyanis a leírtakat követhetjük a számítógép képernyőjén, a program futtatása közben.

A FreeOffice 2016 rendszerkövetelményei

A Windows XP SP2 és az ez utáni változatai, a különféle Linux változatok, amelyek a FreeOffice futtatásának alapkövetelményei, 350 MHz-es Pentiumnál régebbi típusú processzort használó számítógépeken nem futnak, tehát az ilyen operációs rendszereket, környezeteket megkövetelő alkalmazásokhoz legalább ilyen gép kell. A számítógép típusát, összetételét alapvetően az operációs rendszer igénye szabja meg. Az alábbiakban ismertetjük a FreeOffice működtetéséhez éppen elégséges, illetve célszerűen megfelelő PC-összetételeket.

Microsoft Windows

- Windows XP SP2, Windows Vista, Windows 7–10;
- Pentium-kompatibilis PC (Pentium III, Athlon vagy újabb rendszer ajánlott);
- 256 MB RAM (512 MB RAM ajánlott);
- Legalább 500 MB szabad lemezterület a telepítéshez (JRE-vel). A telepítés és az ideiglenes fájlok törlése után a FreeOffice kb. 300 MB helyet foglal.
- 1024 × 768 vagy magasabb felbontás 256 színnel.

Linux

- Linux kernel 2.6.18 vagy újabb,
- glibc2 2.5 vagy újabb,
- gtk 2.10.4 vagy újabb;
- 256 MB RAM (512 MB RAM ajánlott)
- 300 MB szabad lemezterület